

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.595/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, eljáró képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Nógrád Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3100 Salgótarján, Rákóczi út 40.)
Az alperes képviselője:	dr. Csonka Pál kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (11. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 14.K.700.117/2023/10. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2017. július 1. napjától az alperes helység¹ Rendőrkapitányságán, majd 2020. április 1. napjától a helység²i Rendőrőrs állományában körzeti megbízott beosztásban teljesít szolgálatot. A működési körzete település¹, település², település³ településekre terjed ki. A felperes a 2019. szeptember 1. napjától 2022. július 31. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) rendszeresen a működési körzetén kívül látott el járőrszolgálati feladatokat, ennek keretében TIK küldéseket, átkísérési, akcióban részvételi, előállítási, sebességellenőrzési, rendezvénybiztosítási, covid- és közlekedési ellenőrzési feladatokat. A fenti többletfeladatok ellátásáért megbízási díj megfizetése iránt előterjesztett szolgálati panaszát az alperes a kérelem megalapozatlansága miatt elutasította.

A felperes keresete és az alperes védírata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a perbeli időszakra bruttó 1.014.563 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75 %-ában határozta meg. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a)-c) pontjait és (5) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.014.563 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletét – a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 2., 3/d., 15., 20-22., 24-25., 37., valamint a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4-5., 10., 61., 69-70. pontjaira figyelemmel – a Hszt. 2. § 25. pontjára, 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5)-(6) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. mellékletére alapította. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a KMB szabályzat kogens módon határozza meg az ellátandó feladatok körét, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Rögzítette, hogy a körzeti megbízott és a járőr külön beosztás. Az alperes által nem vitatott feladat-kimutatások alapján megállapította, hogy a felperes a működési és csoport működési körzetén kívül, rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó járőri és egyéb feladatokat. E körben rámutatott, hogy az alperesnek a KMB szabályzat 21. pontjában előírt, az eseti jellegű elvonás feltételeire hivatkozása – a fokozott ellenőrzésekkel, a veszélyhelyzettel összefüggésben – nem alapos.

Az irányadó ítélkezési gyakorlatra utalással megállapította, hogy az ellátott feladatok a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a felperes részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét alperes által összezszerűségében nem vitatott kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, mert azt a többletfeladatok mértékére tekintettel a felperes által végzett többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállásban és ítéletének indoklásában helytelen következtetést vont le. A Hszt. 13. § (1)-(2) alapján a szolgálati viszony létesítését önként vállaló felperes köteles volt ellátni a számára jogszerűen előírt feladatokat. A Hszt. 71. § (5) bekezdésében meghatározott feltétel nem teljesült, mert nem helytálló azon ítéleti megállapítás, miszerint a felperes a többletfeladatokat az eredeti beosztásának ellátása mellett végezte, mivel egy időben nem tudott járőrszolgálatot is ellátni és körzeti megbízottként is tevékenykedni. A felperes esetében a Hszt. 71. § (1) bekezdésében hivatkozott megbízási esetei nem állnak fenn, a felperes a perbeli időszakban nem az eredeti szolgálati beosztása mellett többletfeladatként, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett egyéb szolgálati feladatként hajtotta végre a többletfeladatként megjelölt tevékenységeket. A magasabb besorolású körzeti megbízotti beosztásban szolgálatot teljesítő személy által az alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatok ellátása megbízási díjra nem jogosít. A járőr, járőrvezető és egyéb szolgálati feladatok beilleszthetők a körzeti megbízotti beosztás feladatrendszerébe, azok nem generálnak többletfeladatokat. A felperes a fokozott ellenőrzés elrendelése és a világjárvány miatti különleges jogrend alkalmával a KMB Szabályzat 21., 22. és 24. pontjai alapján jogszerűen elvonható volt az eredeti feladatköréből. A felperes a munkaköri leírása alapján a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a tevékenységi köréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége alkalmassá teszi. A fellebbezésben részletezett egyes részfeladatok kötelező jellegére illetve körzeti megbízotti feladatkörhöz tartozó voltára hivatkozással vitatta, hogy a kimutatásban szereplő alkalmak rendszerek lettek volna.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, másodfokú perköltségigény mellett. Kifejtette, hogy az alperes nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált volna. A Hszt. 13. §-ára alapított okfejtés nem releváns. A felperes a havi szolgálatai egy részében járőrszolgálatot látott el, ezért munkakörének ellátása mellett végzett járőri feladatokat. A járőrszolgálat működési körzeten kívüli ellátása pedig nem tartozik a körzeti megbízott feladatkörébe. Hivatkozott számos bírósági döntésre.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a marasztalási összeg mértékére vonatkozó bírói mérlegelést nem támadta, az ítélet – jogalapra vonatkozó – anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság az alábbiak szerint értett egyet.

[9] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Hszt. 13. §-ának sérelmére. Bár a Hszt. 13. § (2) bekezdése a szolgálati jogviszony sajátos jellegével összefüggésben valóban kimondja, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból fakadó kötelmeit önkéntes vállalás alapján teljesíti, ez azonban nem zárja, nem is zárhatja ki a Hszt. 71. §-ának alkalmazását, ha annak feltételei fennállnak. A Hszt. 13. § (1) bekezdése értelmében a szolgálati viszony részese az állam nevében eljáró rendvédelmi szerv is, amelyet a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban és más jogszabályban meghatározott kötelezettségek szintén terhelik, e rendelkezés tehát a Hszt. 71. §-ában foglaltakon alapuló felperesi igény érvényesíthetőségét nem zárja ki. A szolgálati viszonyból fakadó kötelelem önkéntes teljesítésének szabálya nem ellentétes a többletfeladatok ellátásáért járó megbízási díj szabályával, mivel az önkéntes teljesítés nem jelent szükségszerűen ellentételezés nélküli feladatellátást.

[10] A peradatok szerint az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül járőrfeladatokat, valamint egyéb feladatokat is rendszeresen ellátott. A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Az alperesnek ez a joga azonban nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett, az alól nem mentesítve végzi, ezért a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[11] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes; a munkáltató csak az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következetes bírói gyakorlat

(Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását.

[12] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta továbbá, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat ellátása okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben az adott szolgálati beosztás mellett, az alól történő mentesítés nélkül rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő. Ebből következően megalapozatlan volt az arra történő alperesi hivatkozás, hogy különböző feladatok egyidejű ellátásának lehetetlensége kizárja a többletfeladatok díjazását, továbbá a magasabb besorolású és magasabb képesítési követelményeknek megfelelő körzeti megbízotti szolgálati beosztásokban szolgálatot teljesítő személyek által ellátott, alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatokhoz kapcsolódóan nem állapítható meg olyan magasabb felelősségi kör, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogot megalapozná. Az ugyanis, hogy a szolgálati beosztáshoz tartozó feladatokon túl elvégzett, másik beosztáshoz tartozó további tevékenység magasabb felelősségi körbe tartozik-e, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak legfeljebb a mértéke megítélésénél vehető figyelembe.

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes által ellátott járőri- és egyéb feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak. Az alperes az eseti jellegű elvonás feltételeit, a felperes kimutatott feladatai KMB szabályzatnak megfelelő ellátását az alperes fellebbezésében sem támasztotta alá. A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.). Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.076/2022/4., Kf.VII.45.006/2022/4.).

[14] Miután a felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri és egyéb feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot; a

Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette. (Kf.VII.45.176/2021/4.).

[15] Az elsőfokú bíróság okszerűen állapította meg a csatolt kimutatás alapján, hogy a felperes által ellátott többletfeladatok a perbeli időszakban rendszerezések voltak, ezt nem döntheti meg a fellebbezés azon érvelése, hogy bizonyos feladatok kötelezőek voltak, illetve a körzeti megbízotti beosztáshoz hozzátartoztak. Az alperes részletes számszaki elemzéssel ki sem fejtette a fellebbezésében, hogy a rendszeresség miként nem áll meg a perbeli időszakban.

[16] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[17] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102.§ (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó, és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[18] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket (81.165 forint) a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] A másodfokú bíróság a határozat bevezető részében az alperes 2023. január 1. napjával megváltozott megnevezését az Alaptörvény – tizenegyedik módosítását követően hatályos – F) cikk (2) bekezdésére és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel tüntette fel.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. július 3.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bíró Péter s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró